

У КОЖНІЙ ПАМ'ЯТЦІ ЇЇ ДУША

Ààèàí òèí à Í î äèí î à°àà — òàèàí î àèòà óèðàíí ñúèà ì èñòèèí ÿ — æèàí î èñàóü, ðàñòààðàðòî ð àèùî; èààè³ò³èàò³; èàòðààò î ðàí³; ðî àí³ ².À.î î ðàèèàññüèí àí.

Народилася 1944 р. Дитячі роки пройшли переважно у Бобровиці Чернігівської області. У 1962 р. закінчила Республіканську художню школу у Києві.

1963–1969 рр. — навчання у Київському Художньому інституті. Вдячна пам'ять художниці зберігає найкращі спогади про наставників: Трохименка, Сиротенка, Виродову-Готьє, Басанця, Білецького, Сак, Міляєву.

З 1970 р. В.І.Подкопаєва — співробітник реставраційної майстерні корпорації «Укрпроектреставрація». У житті мисткині входить реставрація і захоплює її назавжди.

З середини 90-х років також працює у Національному науково-дослідному реставраційному центрі України.

Живопис Валентини Подкопаєвої традиційно реалістичний, і в цьому, хоч як це парадоксально,

його оригінальність. Традиційні жанри: пейзаж, натюрморт, а з 90-х років — ще й іконопис. Традиційні техніки: олія, акварель. І при цьому — своє обличчя, неповторне, яке можна впізнати і без авторського підпису.

Твори мисткині є в Дирекції художніх виставок у Києві, приватних збірках України, Великої Британії, США, Німеччини, Ізраїлю. З її роботами можна ознайомитись у

Панно з музею мистецтв Богдана та Варвари Ханенків. Французький художник XVIII ст. Аріадна і Вакх. Франція. Після реставрації 1997 р.

віртуальному Інтернет-музеї українського народного декоративного мистецтва у розділі «Українська хата».

На той час не існувало навчального закладу, де можна було б одержати спеціальну освіту реставратора. Все починалося з учнівства в процесі практичної роботи. Тридцять п'ять років ця дивовижно талановита жінка присвятила благородній і дуже непростій справі — порятунку унікальних пам'яток мистецтва. Навіть їх перелік вражає своєю кількістю і вагомістю в історії українського мистецтва.

За участю Валентини Іванівни, а згодом під її керівництвом, відбувалася комплексна реставрація ікон та різьблених іконостасів 18 ст. Андріївської церкви, Софійського собору, Троїцької надбрамної та Хрестовоздвиженської церков та іконостасів печерних церков у Києво-Печерській лаврі, церкви Миколи Набережного на Подолі, церкви Різдва Богородиці у Козельці, Спасо-Преображенської села Сорочинці та Миколаївської у селі Диканька на Полтавщині, ікон іконостасу Василівської церкви, іконостасу церкви міста Овруч (16–19 ст.), іконостасу Успенського собору Почаївської лаври, ікон з

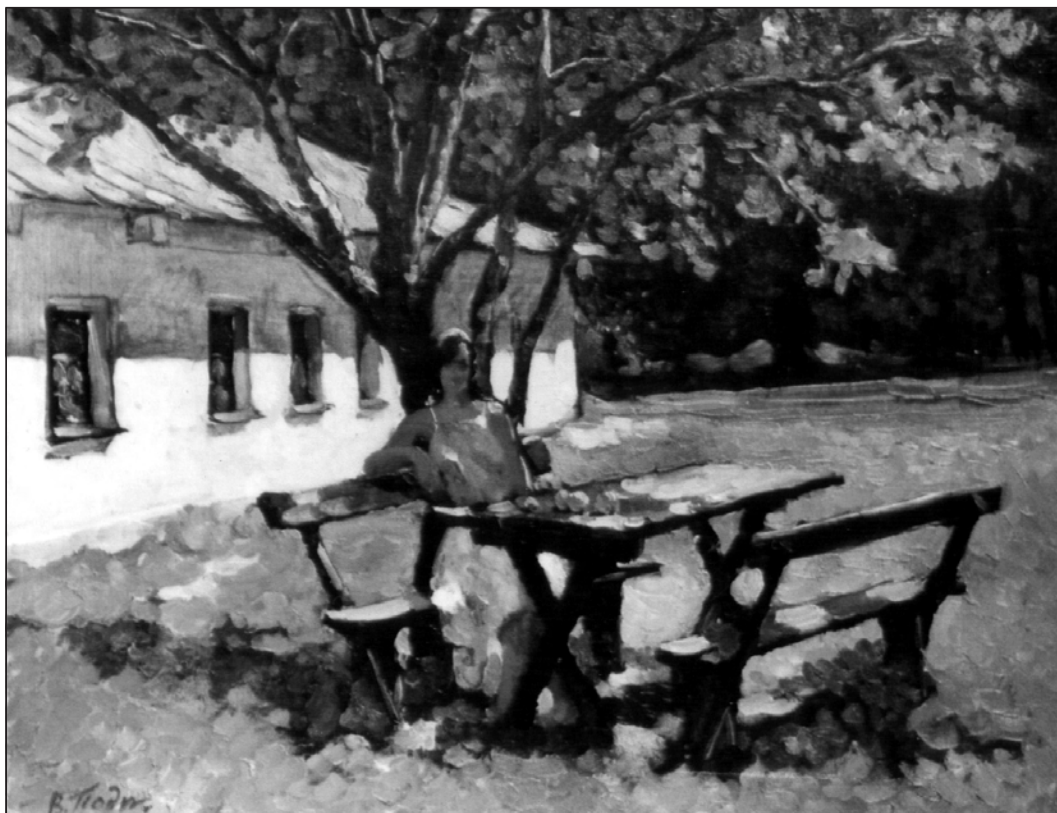

Валентина Подкопаєва. Автопортрет. 1983 р.

фондів Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника, Київського музею російського мистецтва.

Відроджувала портрети і картини краєзнавчого музею міста Біла Церква, ктиторські портрети 18 ст. Києво-Печерської лаври, настінні розписи Миколаївської церкви Мукачєво-го, розписи 18 століття альтанки Бахчисарайського палацу.

Упродовж багатьох років Валентині Іванівні довелося працювати з унікальними пам'ятками, що дуже різнилися між собою як за технікою виконання, так і за манерою й методами роботи старих майстрів. Були постійними (та й неминучими у цій специфічній галузі роботи) складнощі через характер руйнувань, нестачу необхідних для кожної пам'ятки матеріалів, але

Валентина Подкопаєва. Козелець. У саду. 1983 р.

Валентина
Подкопаєва.
Гарбузи та
чорнобривці. 1979 р.

Валентина Подкопаева. Блакитний Бахчисарай. 1982 р.

*Валентина
Подкопаева.
Сорочинці. Подвір'я.
1990 р.*

Валентина Подкопаєва. Козелець. У полі. 1983 р.

*Валентина
Подкопаєва.
Натюрморт. 1990 р.*

Подкопаева, реставратор від Бога, завжди вміла знаходити вихід і у кожному окремому випадку використати саме ту методику і саме у такий спосіб, який був необхідним для досягнення найкращого результату.

Завдяки невтомній творчій праці вона набула високої кваліфікації з реставрації темперного та олійного живопису на дереві, полотні, металі, реставрації різьблення з поліхромією та позолотою.

З 1991 р. Валентина Іванівна працювала у складі комісії з атестації

художників-реставраторів Міністерства культури України, брала участь у підготовці молодих кваліфікованих кадрів.

Ширше коло любителів живопису знає Валентину Подкопаєву як художника, автора чудових пейзажів, які вже можуть вважатися історичними: на них увічнено мальовничі краєвиди Полтавщини, Чернігівщини, Волині, Бахчисарая та гірського Криму — сьогодні вони вже невідомо змінилися під невблаганним наступом цивілізації.

Зачарована красою природи душа художниці відкривається у витончених натюрмортах. Власний талант живописця в поєднанні з набутими знаннями старої живописної культури втілилися у відображенні прихованої краси і досконалості кожної квітки, травинки чи звичайного буденного предмета.

Цей стан особливого бачення краси Всесвіту — властивість справжнього художника-творця, його особистий духовний скарб для себе і для нащадків.

*Людмила СУВОРОВА,
мистецтвознавець*

